

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 20. maj 2021
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Line Herbæk Larsen
Sagsnr.: 2021-0037-0123
Dok.: 1977298

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Nyt uafhængigt tilsyn med bevismidler, udvidelse af politiklageordningen og justering af ordningen med fartbøder til politiets personale i forbindelse med udrykningskørsel som led i tjenesten) (L 222)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 5 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Nyt uafhængigt tilsyn med bevismidler, udvidelse af politiklageordningen og justering af ordningen med fartbøder til politiets personale i forbindelse med udrykningskørsel som led i tjenesten) (L 222), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. maj 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Niels Dam Dingsøe Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Nyt uafhængigt tilsyn med bevismidler, udvidelse af politiklageordningen og justering af ordningen med fartbøder til politiets personale i forbindelse med udrykningskørsel som led i tjenesten) (L 222):

”Vil ministeren, i forbindelse med at personale i anklagemyndigheden også omfattes af Politiklageordningen, forholde sig til de udfordringer, der vil være i relation til straffesager, der i henhold til retsplejelovens § 1020 e, skal fremsendes til Statsadvokaten til afgørelse af tiltalespørgsmålet, disse sager skal så fremsendes til en anden Statsadvokat, hvorved de to statsadvokater i Danmark skal behandle sager mod hinandens personale på en uafhængig måde, mens disse må formodes at have en både tæt faglig og kollegial tilknytning til hinanden, hvilket kan afstedkomme en del kritik?”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der sigtes til den situation, som er beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 20 (vedrørende retsplejelovens § 1020, 1. pkt.).

Det fremgår bl.a. af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at i tilfælde af, at en sag indebærer risiko for inhabilitet, bør sagen behandles af en anden statsadvokatur, og det bør som udgangspunkt kun være chargede medarbejdere i statsadvokaturerne og ikke turnusmedarbejdere (statsadvokatfuldmægtige i uddannelsesstillinger), der vurderer tiltalespørgsmål i sager mod ansatte i politiet eller ved anklagemyndigheden.

Det følger bl.a. heraf, at statsadvokaturerne vil kunne vurdere tiltalespørgsmål i sager mod ansatte ved det andet statsadvokatur.

2. Der er i forvaltningslovens kapitel 2 fastsat regler om personlig, speciel inhabilitet.

Efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, er den, der virker inden for den offentlige forvaltning, inhabil i forhold til en bestemt sag, bl.a. hvis den pågældende har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller hvis der ellers foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed. Inhabilitet foreligger dog efter § 3, stk. 2, ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter

eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Af forvaltningslovens § 3, stk. 3, fremgår det, at den, der er inhabil i forhold til en sag, ikke må træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag.

3. Forvaltningslovens § 3 omfatter kun personers inhabilitet. Myndigheder kan imidlertid også befinde sig i en interessekonflikt eller mere generelt i situationer, hvor der er en risiko for, at myndighedens afgørelse vil blive påvirket af usaglige hensyn.

Grundlæggende kan der indtræde myndighedsinhabilitet, når den myndighed, der efter almindelige regler er kompetent til at træffe afgørelse eller afgive en udtalelse i en sag, befinder sig i en relation til sagen, der svarer til den, der for offentligt ansatte medfører inhabilitet efter reglerne i forvaltningslovens § 3. Myndighedsinhabilitet foreligger således bl.a., når myndigheden skal tage stilling til forhold, hvor den selv er part eller i øvrigt har en særlig interesse i sagens udfald.

4. Statsadvokaturerne i Danmark er selvstændige, sideordnede myndigheder, og den konstruktion, der er forudsat i lovforslagets bemærkninger, jf. pkt. 1 ovenfor, hvorefter et statsadvokatur bl.a. kan vurdere tiltalesspørgsmålet i sager mod en ansat i det andet statsadvokatur, giver efter Justitsministeriets opfattelse ikke generelt anledning til overvejelser om inhabilitet.

Det giver efter ministeriets opfattelse heller ikke generelt anledning til overvejelser om inhabilitet, at statsadvokaturerne også vil kunne vurdere tiltalesspørgsmål i sager mod en ansat ved Rigsadvokaten. En myndighed er således som udgangspunkt ikke er inhabil i forhold til at behandle en sag, alene fordi en part i sagen er ansat ved en overordnet myndighed. Der vil dog kunne opstå spørgsmål om (afledt) inhabilitet, hvis parten i sagen for eksempel er den øverste chef hos den overordnede myndighed.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at det påhviler enhver offentlig myndighed at overveje habilitetsspørgsmål i forbindelse med myndighedernes undersøgelse og behandling af sager. Det omfatter bl.a. mulig inhabilitet i forhold til de involverede i sagen, jf. forvaltningslovens § 3.

Statsadvokaturerne vil således – som det også er tilfældet i dag – i forbindelse med behandlingen af konkrete straffesager skulle vurdere, om der konkret er noget til hinder for at behandle sagen, herunder eventuelle habilitetsbetragtninger i relation til en eller flere medarbejdere.